

Anouk Grevinová

Keď
dávanie
obohacuje

.....
Podnikanie ako odpoveď
na potreby iných
.....

Preložila Michaela Hužvárová

Predslov napísala Martina Baumann

Kniha vyšla v spolupráci s Ekonomikou spoločstva

Ekonomika
spoločstva

www.obchod.nm.sk

Anouk Grevin

Enquête sur la culture du don en entreprise

© Nouvelle Cité 2022

Domaine d'Arny

91680 Bruyères-le-Châtel

www.nouvellecite.fr

© Vydavateľstvo Nové mesto, s. r. o., Bratislava, 2026

Translation © Michaela Hužvárová 2025

knihy@nm.sk

ISBN 978-80-8307-018-9

Predslov

Ak by vás zamestnávateľ požiadal robiť to, čo je dobré, alebo robiť dobro – tieto dva pojmy majú rovnaký slovný základ, ale diametrálne odlišný význam –, vedeli by ste, ktorým smerom sa vyberiete? Ak by sa vás to spýtali priamo personalisti na pohovore a vy by ste sa uchádzali o vašu prácu snov, boli by ste schopní povedať skutočne to, čo cítite? Alebo to, čo si myslíte, že sa od vás očakáva ako správna odpoveď? A existuje vôbec správna odpoveď?

Ak by ste mali firmu, vedeli by ste si predstaviť, že môžete v práci fungovať ako rodina? S vašimi podriadenými, kolegami a vedúcimi jednotlivých oddelení? Dokázali by ste pri výbere zamestnanca uprednostniť jeho ťažkú životnú situáciu, alebo by ste prihliadali na jeho kvalifikáciu? Aká by bola vaša spontánna reakcia, ak by sa k vám do firmy hlásil napríklad bývalý väzeň, a boli by ľudia vo vašej firme schopní prijať ho medzi seba? To je len časť otázok, ktorá sa nám pri téme dávania vynára.

Pozrime sa na hodnoty ľudí – zamestnancov, ale aj majiteľov. Od vidieckej banky na Filipínach cez rodinnú pekáreň v Južnej Kórei, ale aj upratovaciu firmu v Paraguaji až po argentínsku firmu, ktorá pôsobí v oblasti stavebníctva. Štyri skutočné podnikateľské skúsenosti v praxi. Od osudov jednotlivcov, ktoré prerástli do komunity silných biznis príbehov, sa dostanete ku skutočným skúsenostiam s filozofiou dávania. Skúška odhodlania, trpezlivosti a odvahy.

Kým sa však pustíte do prvých strán, povedzme si, prečo sa oplatí ponoriť do tejto knihy. Keď práca prestáva byť bremenom, akousi povinnosťou, ale stáva sa darom... a nech to znie akokoľvek romanticky, tak práve v tejto chvíli si uvedomíte, že ak vás niečo naplňa, je to neskutočný dar. Koľko ľudí si dnes úprimne povie, že miluje svoju prácu a dáva im v živote zmysel? Táto publikácia vás môže inšpirovať a zrazu budete vidieť možnosti, ktoré sa vám predtým mohli zdať nedosiahnuteľné. Pootvorí vám dvere do sveta ľudí, ktorí chceli urobiť niečo viac pre spoločnosť a nemali potrebu za to chcieť aj niečo naspäť. Na tejto ceste sa nevyhli

problémom, krízam a sklamaniam. Podnikanie je živý organizmus a ak sa rozhodnete robiť veci pre spoločné dobro, môžete naraziť na veľa komplikácií. Podrobná analýza autorky to len potvrdzuje.

Spoznajte Anouk Grevinovú ako výskumníčku, ktorá sa snaží pozrieť nielen na svetlé stránky. Hľadá odpovede na menej príjemné otázky, zároveň sa komplexne pozerá na podnikanie, ako aj na jeho udržateľnosť. Nestavia na vzdušných zámkoch, skúma možnosti, ako z mála pomôcť tým, ktorí to najviac potrebujú. Pretože sami majitelia boli neraz v podobnej situácii. Autorka tak nehľadá len to, čo bude znieť ako rozprávka, odkrýva skúsenosti lídrov aj zamestnancov. Skúma ich pohľad, prináša ich názory a postoje. Odkrýva hodnoty firmy ako celku, zisťuje ich silné, ale aj slabšie stránky. Nebojí sa ukázať aj na frustráciu. Pátra po tom, čo sa stane s podnikom, ak ho jeho súčasní majitelia nebudú môcť riadiť a podnik sa dostane do iných rúk.

Zamyslite sa s autorkou knihy nad tým, či firmy naozaj dokážu dávať tak, ako to tvrdí Norbert Alter. Práve tento francúzsky sociológ vo svojej knihe *Donner et prendre* (Dávať a brať) trafil kliniec po hlavičke, keď povedal, že zamestnanci nemusia byť frustrovaní ani tak z výkonu ako z neschopnosti vedenia oceniť hodnotu práce. A teraz si to predstavte v praxi. Koľko ráz v živote ste sa stretli s týmto pocitom? Čo je skutočná hodnota? Sú za tým len peniaze a zisk? Čo viem dať druhému? Ak sa snažím podeliť, musí to bezhranične znamenať podeliť sa s peniazmi? Kultúra dávania ponúka široké spektrum – od financií cez mentoring až po materiálnu pomoc. Zároveň ukazuje, aké dôležité sú životné skúsenosti ľudí v tímoch. To, čo zažívajú každý deň a s akými ťažkosťami sa stretávajú oni, ich blízki alebo náhodní okoloidúci. Ako ich to posúva smerom k lepším výsledkom. Nehovoríme však o vynikajúcich číslach v účtovníctve, ale ako byť lepším človekom, jednotlivcom a následne lepšou spoločnosťou.

Podme však na začiatok príbehu. Ako sa to vlastne celé začalo? Myšlienka a odkaz Ekonomiky spoločenstva, s ktorými sa počas čítania tejto knihy budete neustále stretávať,

Dokážu firmy dávať?

V roku 2009 vyšla vo Francúzsku kniha s názvom *Donner et prendre. La coopération en entreprise* (Dávať a brať. Spolupráca vo firme), ktorá vzbudila pozornosť v prostredí manažmentu a medzi personálnymi riaditeľmi. Autor tejto knihy, sociológ Norbert Alter¹, tvrdí, že zamestnanci sa cítia frustrovaní „nie kvôli firemnému úsiliu maximalizovať ich výkon, ale preto, že vedenie nedokáže oceniť hodnotu ich práce, alebo to, čo robia nad rámec svojich pracovných povinností“ (s. 8). Zamestnanci svojou prácou neustále dávajú, no firmy len berú. Horšie však je, že „nakoniec dávanie aj zakazujú“, tvrdí Alter (s. 7).

Z týchto tvrdení som vychádzala pri písaní dizertačnej práce² a počas viac než desaťročného výskumu týkajúceho sa nezištného dávania v rámci organizácií, pričom som sa snažila podporiť hypotézu, že práca je dar a nesprávne prijatie tohto daru zo strany spoločnosti môže viesť k intenzívnej frustrácii zamestnancov, ktorá bola prítomná v mnohých profesionálnych prostrediach, kde sa výskum realizoval.

Aj keď ekonómia tento pohľad už dlhé stáročia odmieta, podnikateľské prostredie je prirodzene pretkané nezištným dávaním. Všade v ňom nachádzame „dynamiku dávania“, teda proces „dať-priať-opäťovať“, ako to už výstižne opísal Marcel Mauss.³ Keď sme s kolegami následne skúmali nefunkčné dynamiky dávania ovplyvňujúce fungovanie jednotlivých organizácií a podmienky⁴, v ktorých tieto dynamiky vznikajú, zistili sme, že hoci sa o dávaní a opätovaní dávania v kontexte sociológie⁵ a filozofie⁶ napísalo za po-

---

¹ Pozri Alter, 2009.

² Pozri Grevin, 2011.

³ Pozri Mauss, 2021.

⁴ Pozri Grevin, 2019b.

⁵ Pozri najmä práce A. Caillé (napríklad Caillé, 2007) a hnutia MAUSS, *le Mouvement anti-utilitariste en sciences sociales* (Hnutie proti utilitarizmu v spoločenských vedách).

⁶ Pozri napríklad analýzu M. Henaffa (Henaff, 2012).

sledné storočie už mnoho, kameň úrazu v skutočnosti predstavuje práve samotný proces prijatia⁷.

Ukázalo sa však, že spomenutý výrok bolo potrebné opätovne preskúmať. Naozaj firmy nedokážu dávať, ako to tvrdí Norbert Alter? Som presvedčená o opaku. Poznám podnikateľov, ktorí sa rozhodli postaviť svoje podnikanie na princípe dávania. Trpezlivo budujú to, čo sami nazývajú „kultúrou dávania“. Už tridsať rokov skúmam, ako uplatňujú tento koncept ekonomiky. Títo podnikatelia patria do medzinárodnej siete „Ekonomiky spoločenstva“⁸, projektu, ktorý založila významná katolícka osobnosť z Talianska Chiara Lubichová, zakladateľka Hnutia rozšíreného v stoosemdesiatich krajinách. Sieť Ekonomiky spoločenstva zahŕňa približne tisíc podnikateľov v takmer päťdesiatich krajinách, prevažne zo segmentu malých a stredných podnikov. Svojou činnosťou sa usilujú o spravodlivejšiu a solidárnejšiu ekonomiku. Osobne sa angažujú v boji proti chudobe, a to buď prostredníctvom produktívnej inklúzie, tým, že ľuďom v ťažkej životnej situácii ponúkajú prácu, alebo tým, že svoje zisky venujú na podporu solidarity a na budovanie „kultúry dávania“.

Spomínaný výraz ma zaujal, keďže sa venujem výskumu fenoménu dávania v organizáciách. Čo vlastne znamená „kultúra dávania“ v podnikateľskom prostredí? Tento výskum sa zaoberá práve touto otázkou.

Náboženská otázka síce patrí medzi kontroverzné výskumné témy v oblasti manažmentu, no čoraz viac výskumníkov sa ňou začína zaoberať, a to nielen z hľadiska spoločenských javov prítomných v spoločnosti, ale aj z hľadiska vplyvu náboženských princípov a hodnôt na štýl manažmentu. Kresťanské sociálne učenie, do ktorého patrí aj projekt „Ekonomika spoločenstva“, predstavuje súbor základných hodnôt, ktoré sa môžu prejaviť v konkrétnom konaní, respektíve vo forme organizačnej kultúry.⁹

---

⁷ Ibid. *et al.* 2021.

⁸ Pre viac informácií pozri oficiálnu stránku www.edc-online.org alebo Bruni & Grevin, 2016 (kap. 2).

⁹ Pozri Grevin, 2019a.

Obsah

Predslov	5
Dokážu firmy dávať?	11

Prvá časť

Bangko Kabayan – Filipíny

Banka nablízku malým vidieckym podnikateľom	17
Pomoc chudobným klientom	21
Odborníci na komunitný rozvoj	24
Vnútoraná transformácia banky	28
Banka, jedna veľká rodina	31
Hodnoty Bangko Kabayan	33
Štedrá banka	37
Mikropodnikatelia s veľkým srdcom	41
Formalizácia kultúry dávania	43
Nadácia na rozvoj kultúry dávania	48
Skutočne iná banka?	52
Štýl manažmentu v Bangko Kabayan	55
Nový investor	58

Druhá časť

Sungsimdang – Južná Kórea

Pekáreň veľkého formátu	63
Zázračné dve vrecia múky	67
Vzostup, smrť a zmŕtvychvstanie	71
V službe „svojmu mestu“	74
Atmosféra vzájomnej pomoci	77
Kultúra dávania	80
Motto spoločnosti, identita Sungsimdang	83
Projekt Dúha	86

Prostriedky na rozvoj... ..	89
Náročná práca, množstvo príležitostí	96
Nedirektívne riadenie	99
Nová generácia	103

Tretia časť

Todo Brillo – Paraguay

Koho vytiahnuť z núdze?	109
Nemožné sa stáva možným	113
Zamestnať ľudí s nižšou kvalifikáciou	116
A udržať si ich.....	119
Sila odvahy	123
Maximalizácia spokojnosti zamestnancov	126
Starostlivosť o zamestnancov	131
Solidarita v komunite	134
Obrátená pyramída	137
Coffe Shop	141

Štvrtá časť

Ekosystém Dimaco – Argentína

Distribučná sieť Dimaco	145
Organizácia založená na autonómii zamestnancov	149
Dialóg ako nástroj spolupráce	153
Samé pozitíva... a priestor na zlepšenie	156
Hodnoty skúšané realitou	159
Od kalabás na maté až po podnikateľov z Cesty 127/12	163
Chatrče pri sopke	167
Kto pomôže zamestnancom?	170
Od kôz ku katamaránom, investície na podporu najchudobnejších	175
Reťazová reakcia	179

Piata časť

Kultúra dávania v podnikaní

Je kultúra dávania skutočná?	187
Od skúsenosti k angažovanosti, proces budovania komunity	192
Sila reciprocity	197
Epilóg... ..	201
Podakovanie	205
Metodologické poznámky	207
Bibliografia	213

Vydanie knihy podporili

M A S K A L

Klenotníctvo Maskaľ

Tradičný predajca šperkov, hodínok a doplnkov od luxusných svetových značiek.

VIA·St·URBANI

PRO MISSIONIBUS

Via Sancti Urbani

Vinárstvo, ktoré spája nadšencov vína spolu s túžbou pomáhať misiám.

ALBRECHT
FORUM

Albrecht forum

Komorný kultúrny priestor v dome skladateľa Jána Albrechta v Bratislave.

francis
& friends

Francis and Friends

Komunitné a podnikateľské centrum prepájajúce firmy, organizácie a komunity

CREATIVE PRO®
PASSION FOR MOMENTS

CREATIVE PRO

Agentúra zameraná na eventy, marketingové kampane a komunikáciu značiek.

NEAT a.s.
energy for the 3rd millennium

Neat

Výstavba a servis CNG a LNG staníc, technológie pre bioplyn a biometán.

téma.21

Téma.21

Online mediálny projekt, ktorý sa zaoberá otázkami, ktoré sa vás priamo týkajú.

apex

APEX A

Ateliér architektúry a dizajnu pre ľudí, ktorí radi robia veci inak.

cannoway

can innovate your way ●

Cannoway

Zameranie na IT služby, spracovanie dát a služby pre počítačovú infraštruktúru.

G-CERTI

Certifikačná spoločnosť poskytujúca audit a certifikáciu systémov manažérstva.

Novekon

Novekon

Vývoj manažérskych informáčnych systémov, spracovanie dát a IT poradenstvo.

MAPLE & FISH

LAW FIRM

MAPLE & FISH

Advokátska kancelária ponúkajúca skúsenosti, individuálny prístup a riešenia na mieru.

Anouk Grevinová

Keď dávanie obohacuje

Podnikanie ako odpoveď na potreby iných

Z francúzskeho originálu: Anouk Grevin,

Enquête sur la culture du don en entreprise

Nouvelle Cité, Bruyères-le-Châtel 2022

preložila Michaela Hužvárová

Obálku spracoval Jozef Turlík

Graficky upravil Peter Blaho

Vydalo Vydavateľstvo Nové mesto, s. r. o.,

Cablkova 10, 821 04 Bratislava, v roku 2026

ako svoju 207. publikáciu.

Jazyková úprava Mária Majerníková

Prvé vydanie

222 strán

Z dodanej sadzby vytlačila tlačiareň

FINIDR, s. r. o., Český Těšín

www.obchod.nm.sk

knihy@nm.sk

ISBN 978-80-8307-018-9